

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 8. maja 1889.

Včeraj poročal sem že, kako se je smešil dr. Foregger s svojim govorom in si sam pritisnil „indelebile signum paupertatis“. Da, celo tukajšnji židovski časniki pravijo, da je toliko naiven s svojo razlago jezikovno, da ne mogo umeti, kaj je s tem prav za prav nameraval. Evo nekaj iz slavnega njegovega govora množičnega smešno kroniko državnega zbora.

Dr. Foregger pravi, da se porablja uradi jedino le v izobraženje nove slovenščine, ki se ne more razcvetiti in doseči vredne stopinje. To, kar govori ljudstvo, je pa bolj podobno nemščini, kakor slovenščini. Sploh, pravi ta čudni mož, je upliv nemščine na oliko slovenščine velikansk in v dokaz navaja, kakor pravi, nekaj izrazov, ki so vzeti iz nemščine. Najprve našteje možicelj nekaj besedij, ki jih ima narod res vsled nesrečnega občevarjanja z ljubimi Nemci, kakor: krancelj, žegen, cimer, bleistift. Da si privzame vsak narod od najbližnjih svojih sosedov celo izrazov, zlasti pa narod, zatiran od svojih neprijateljev, je pač stvar tako nedolžna v tem zmislu, kakor je v govoru Foreggerjevem, a ta velikan učenosti porablja to v dokaz upliva nemščine na razvoj slovenščine. A še več; on pravi celo, da je légati (sich legen), lev, med, norec, pek, plamen, repa, solnce, stol, bukva, gost, grob, jabelko in jajce (Ei), iz nemščine vzeto. Črko j in e, pravi ta novi slavist, porablja Slovenci v poslovenenje. Da, še naglašja plug in sejati — vse iz nemščine. Sedanji Slovenci, pravi gospod, ki ga lahko imenujemo Terzita v zmislu političnega delovanja, neso več pristni, pravi Slovenci. Potem svetuje državi, naj ne pomaga še sama v uradih in celo v sodnji krepiti slovenščino, ker je to državi in narodu dotičnemu v škodo, ki ne more si sam in le s svojim jezikom pomagati. Sedaj pri destropu k stvari in poprijema na raznih straneh ministra grofa Schönborna. Potem pa se nas zopet spomni in toži, da se uriva slovenščina korak za korakom v urade. Posebno ga jezí slovensko upisavanje v zemljiške knjige. Po-

slancem slovenskim očita, da so navadno po vsem krivo poučeni. Trn v peti mu je tudi imenovanje drugega notarja v Celji.

V današnji seji videli smo zopet jedenkrat poslanca barona Lapenno. Ta bela vrana v zbornici prišla je le v nepriliko. Roje mu volitve dalmatinske po glavi in to tako, da so ga pripodile na Dunaj v zbornico, da si ohladi nekoliko živce svoje, polne srda do Slovanov. Napal je torej legitimacijski odsek in mu očital, da odlašja navlašče rešenje protestov proti izidu dalmatinskih državnozbornih volitev in ne napravi verifikacije.

Prvomestnik odseku legitimacijskemu grof Salm odgovori očitalcu, da ni res, kar je trdil. Stvar se ni navlašče odložila, temveč zaradi premnoga važnejega posla.

Poslanec dr. Vitezič pribori si v nemiru jedva besedo in opomni, da tudi volitev istrskega lahonskega poslanca Franceschi-ja še ni potrjena, katera naj torej tudi pride na dnevni red. Grof Salm obljubi vsem ustreči.

Potem govori poslanec Bobrzinski, priporoča odsekovo resolucijo glede pomnoženja sodniških konceptnih uradnikov in reformo glede sodnikov in treba je vsakako tu pomoči.

Potem označa in pojašnjuje sleparstvo z obroki in škodo, ki jo prouzročajo te sorte sleparji v Galiciji.

Poslanec dr. Derschatta predloži resolucijo, ki naroča vladi: 1. da dobiva vsak avskultant koj po imenovanji adjutum in sicer zaradi sedanjih dragih časov višji adjutum od sedanjega, in 2. da se ustanove, kjer je vsled preobloženja treba, nova mesta adjunktov.

Poslanec Türk želi in pričakuje, da bode minister z umnimi in potrebnimi postavami zboljšal sedanje socialne razmere, s postavami, ki ne bodo le židom in drugim neprijateljem ljudstva v dobiček. Sedaj pride skoro vsak dan kaka deputacija ali spomenica židovska, proseč pokončanja antisemitov in izjemnih uredb proti njim. Potem slika govornik prav dobro sleparijo židov s kupčijo na obroke, ravnanje, ki je v posebno škodo ljudstvu, a v neopravičeno korist židom. Poslanec pripoveduje iz svoje

skušnje jednak dogodjaj z neznosnim agentom židovskim.

Justični minister grof Schönborn govori in objašnjuje v daljšem govoru misli svoje. Dr. Foreggerju pove svoje mnenje in pravi, da se mora zlasti v zadevah justičnih ozirati na krajevne potrebe. Uradnike bode minister nastavljal take, da zadostujo razmeram popolnoma, da torej v slovenskih krajih vsak ume — slovenski jezik dobro. (Da bi se ta obljuba le tudi spolnila!)

Minister pravi Foreggerju glede slovenščine: Trdi se, da slovenščina ni zmožna višjega uradovanja; isto tako govorilo se je v jednomer v mladosti ministri o češčini in kako se je do danes razvil jezik in se pokazal zmožnim povsodi. (Več o tem prihodnjič.)

Poslanec dr. vitez Tonkli imel je danes nalogo, da odgovarja včerajšnjemu čvekanju Foreggerjevemu. V dolgem in preišljeno zbranem govoru pobil je prav pošteno sovraga. Ko je gospod poslanec do dobrega premler Foreggerja, navajal je ministru justičnemu nedostatke in neprilike, krivice in nereda, ki se gode po slovenskih pokrajinah na polji justičnem, razlagajoč dotične razmere in zahtevajoč pravičnih uredb. Omenja tudi, da moremo Slovenci po pravici zahtevati, da naj še za važneje pravne predmete: civilno pravo, civilni proces, kazensko pravo in proces priredi na vseučilišči Graškem slovenski pouk.

O budgetni razpravi dalje prihodnjič, danes omenjam le še, da je koncem debate dobil poslanec dr. Ferjančič besedo v posebno opazko. Očitalo se mu je namreč že nekaterekrat od nasprotnikov, da ni res, da je koroški deželni predsednik rekel: Vi Slovenci (Windischen) nemate ničesar iskati na Koroškem, meja so Karavanke! deželni šolski nadzornik pa: Slovenci nemate pravice do obstanka v Koroški. Poslanec dr. Ferjančič je danes vsem in tudi vladi, ki je baje vprašala dotična gospoda, sta li to rekla, a dobila seveda negativen odgovor, dovolj povedal. Navel je namreč v zbornici imena čislanih in poznatih mož, ki so priče, da se je omenjeno izustilo in kje se je izustilo. Poslanec zahteva, da vlada zadeve še jedenkrat preiskuje, a ne

LISTEK

Deca.

Ruski spisal M. Bjelinski. Poslovenil V. Petričič ml. (Dalje.)

IV.

Nastane večer.

Nastenka sedela je spehana in zaspana kraj svoje babice na stopnicah pred hišo, a v čevlji čutila je pesek.

Ne daleč od njiju stal je kmet. Povesil je svojo kodrasto glavo in v rokah držal je kapo. Sumljivo ga je ogledaval domači pes.

„Tedaj, kaj je, mamka?“ reče kmet z zategenim, maloruskim naglasom. „Ali ne bode nič?“

„Nič ne bode,“ odgovori starka odločno.

„Vreme je lepo, suho.“

„Ne sili, Ostap. Jaz sem že povedala; kakor pri drugih ljudeh, tako tudi pri meni.“

Nastane molk. Babica začne nevoljna pregibati ustnice in na stran gledati.

„Vi ste svojeglavni, gospa!“ reče naposled Ostap. „No pa naj bode po Vaše!“

Mahne z roko, kakor da odklanja vse od sebe.

Rečeno je bilo, da on v svojem času pod nadzorstvom Nastenke spravi dve tretjini sena s „Črne livade“ v gospodsko senico. On dne kapo na glavo in odide.

V.

Pri večerji reče babica:

„Veš kaj, Nastenka? Dobila sem pismo od očeta. Piše mi, da bi bilo čas, da pojdeš v odgojilišče . . . On upraša, kako se učiš . . . Pravi, da sem pride . . . To bode hudo, hčerku moja. . . . On je zelo strog.“

Nastenka začne pazljivo ogledavati svoje nohte.

„Veš li, kako je bilo lansko leto? V ostalem, Bog bodi s teboj . . . Ti nisi več dete . . . Moreš sama soditi . . . Jaz mu bodem pisala, da se dobro učiš . . . Ali, na vsak način, jaz te opominjam . . . Prosim te, Nastenka, nikar me ne osramoti! Ne dopusti, da mi poreko, da sem se lagala . . . Slišiš li?“

Nastenka pristopi k starki in jo čvrsto objame. A posamezni šopki las, ki so izpali starki izpod čepice, izginejo pod bujnimi lasmi lepe deklice.

„Babica,“ šepeta Nastenka, „jaz grem sedaj spat, ali dam ti svojo besedo, svojo pošteno besedo . . .“

VI.

Neko jutro, meseca julija, probudi se Nastenka bolj zgodaj, kakor navadno. Vzhod se je žaril, žaril se je tako močno, da se je v vročem solcu videla suha veja jablane, kakor da bi bila oblita z zlatim svitom. Na listu španjskega bezga, ki se je vzdigal pred oknom, blesketale so se rosne kaplje. Skozi otvorjeno okno prihajal je hladni jutranji zrak v sobo.

Nastenka zagleda najprej kozavo lice velike Marine, ki je imela na sebi nekaj rudeč prsnik, glavo je imela zavito z robcem, a okoli vratu je dela ovratnik od pisanih steklenih biserov, kateri so sezali do njenih bujnih prsi.

„Čas je, Nastenka, da ustanete! Ivan je že upregel.“

„Precej pridem.“

Deklica se je na to brzo oblekla in umila.

„Spava li babica?“

„Bili so že ustali, pa so se zopet legli.“

Marina je uzela zavezek, v katerem je bilo pišče, ki je bilo včeraj izpečeno, ter kruha in nekoliko jajec, a potem je šla počasi naprej. Stopala je lahko, ker je bila bosa. Izpod roba bele srajce videle so se ji gole noge.

Šli sta ven in sedli na voz.

Pri Slonu: vit. pl. Trojan, Horn, Hudovernik, Adler, Patzer, Kummerer z Dunaja. — Ziffer iz Gleichberga. Gutige iz Berolina. — Seeland iz Celovca. — Welter iz Trebinja. — Schweiger iz Loža. — Dolenc iz Vipave. — Dekleva iz Ljubunja. — Irenach iz Trsta. — Götzl iz Innomosta. — Elvenich iz Frankobroda. — Rechbauer iz Solnograda. — Orehek iz Čemšenika. — Kohn iz Iglave. Zampara iz Trsta. — Grohman iz Schönwindena. — Smrenik iz Velenja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hkti.	5 83	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 50	Surovo maslo,	76
Ječmen,	4 50	Jajce, jedno :	1 5
Oves,	3	Mleko, liter	7
Ajda,	4 50	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	5	Teleče	52
Koruza,	5	Svinjsko	56
Krompir,	3	Koštrunovo	34
Leča,	12	Pišanec	55
Grah,	13	Golob	17
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 23
Maslo,	kgr. 86	Šlama,	2 32
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 70
Špeh frišen	54	" mehka, 4	4 35

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. maja	7. zjutraj	735.3 mm.	11° C	brezv.	megla	
	2. popol.	734.2 mm.	22° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	734.2 mm.	16.4° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 16.5°, za 3.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 85-55	—	gld. 85-55
Srebrna renta	85-75	—	85-95
Zlata renta	110-10	—	110 —
6% marcna renta	100-85	—	100-95
Akcije narodne banke.	903-—	—	902-—
Kreditne akcije	298-50	—	299-75
London	118-90	—	118-80
Srebro	—	—	—
Napol.	9-44	—	9-42½
C. kr. cekini	5-64	—	5-64
Nemške marke	58 07½	—	58-—
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	136	gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%		102	" 35 "
Ogerska papirna renta 5%		97	" 45 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		104	" 75 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	125	" — "
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		119	" 50 "
Kreditne srečke	100 gld.	186	" 75 "
Rudolfove srečke	10	21	" — "
Akcije anglo-avstr. banke	120	129	" 40 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.		234	" 75 "

C. kr. priv.

kneza Auersperga

železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217—15)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izberi, oguje in ogujeških delov, kotlov v vsakornej obliki in velikosti itd. itd., litaga blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov, priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držalšč, polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljanih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrapcev, itd., strojnih delov surove litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in pavilijonov iz litaga in kovanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tabe, rezervarjev v vseh velikostih iz ploščevine in litaga železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijah priprav: vratil, plošč za jermena, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskih in visečih steljč, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpne, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litaga in kovanega železa, žagnih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cikrujarnih Tavoletti- in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Globokim žalem naznanjam sočutnim sorodnikom in znancem žalostno vest, da je Bogu vsemočemu dopalo, danes zjutraj ob 3. uri po dolgem in hudem trpljenji in prejemi svete zakramente za umirajočo, gospo

MARIJO MILONE

v 62. letu njene starosti poklicati s tega sveta. Tрупlo predrage umrše se bode v petek, dne 10. maja, ob 4. uri popoldne preneslo iz hiše žalosti, Gradaške ulice št. 22, na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se bode položilo v lastno rakev. Sv. maše zadušnice se bodo brale v Trnovski farni cerkvi.

V Ljubljani, dne 9. maja 1889.

(347) Josipina pl. Garzarolli.

Naznanilo.

Podpisani odbor naznanja, da bo nova cesta pod Gubrišami zaradi popravka mostu, ki bode nov,

od 12. do 19. maja t. l. zaprta.

Okrajni cestni odbor okolice Ljubljanske, na Viči dne 7. maja 1889.

(345—1)

Načelnik: And. Knez.

"NARODNA TISKARNA"
 priporoča po nizkeje ceni
 VIZITNICE
 v elegantnej obliki.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja o boleznih in o smrti moje ljubljene soproge, gospe

ANTONIJE KOVAČ

kakor tudi za obile darove krasnih vencov in mnogobrojno udeležbo pogreba nepozabljive ranjke izrekam s tem vsem najtoplejšo in presčno zahvalo.

Žalec, dne 9. maja 1889.

(346)

Fran Kovač.

Patentovane Strakosch-Bonerjeve stroje za pranje in munge

priporoča (57-19)

ALEXANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastoj in franko.

Protii ognju varne

železne kasete,

ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi

rabljene in nove, proti

ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenó

S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

40 letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schmitzer, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zap. sujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP^a Anatherin
ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in u-tnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katere, če se hkratu rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih gljivic, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začne gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljše, ž njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.
Dr. Popp-a zeljiščeno milo proti spuščajem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromatična zobna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatlicah po 63 kr. — Zobna plomba v etuji gld. 1.—. — Zeljiščeno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kisin napravljeni preparat, s katerim se zobje przgodaj uničijo, se izreco svart. (615—33)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petricič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škoflji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Ljutju: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnju: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih puščicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U
LJUBLJANA.

(218—19)